

სარჩელი ადმინისტრაციულ საქმეზე

თბილისის საქალაქო სასამართლოს
ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას

მხოლოდ სასამართლო მოხმარებისთვის

შტამპის ადგილი

მოსარჩელე:

1. ა(ა)იპ „მწვანე ალტერნატივა“ სახელი, გვარი (სახელწოდება)	204952676 პირადი (საიდენ.) ნომერი	0179, თბილისი, ფალიაშვილის 39ბ, 4სართ. ძირითადი მისამართი (ფაქტ. ადგილსამყოფელი)
---	---	---

ალტერნატიული მისამართი	სამუშაო ადგილი და სამუშაო ადგილის მისამართი
------------------------	---

2223874				
სახლის ტელ.	სამსახურის ტელ.	მობილური	ფაქსი	ელექტრონული ფოსტა

მოსარჩელის წარმომადგენელი:

ნინო გუჯარაიძე ირმა მახათაძე სახელი, გვარი, ავტოკატის სიითი ნომერი	პირადი ნომერი	0179, თბილისი, ფალიაშვილის 39ბ, 4სართ. თბილისი, კოსტავას ქ. #76ა, ბ.6 ძირითადი მისამართი
---	---------------	--

ალტერნატიული მისამართი	სამუშაო ადგილი და სამუშაო ადგილის მისამართი
------------------------	---

				ngujaraidze@greenalt.org irmamakhataidze2017@gmail.com
სახლის ტელ.	სამსახურის ტელ.	მობილური	ფაქსი	ელექტრონული ფოსტა

მოპასუხე:

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო სახელი, გვარი (სახელწოდება)	პირადი(საიდენ.) ნომერი	მარშალ გელოვანის #6, 0159, თბილისი ძირითადი მისამართი (ფაქტ. ადგილსამყოფელი)
---	------------------------	---

ალტერნატიული მისამართი	სამუშაო ადგილი და სამუშაო ადგილის მისამართი
------------------------	---

2 470 101; 2 378 009				info@mepa.gov.ge
სახლის ტელ..	სამსახურის ტელ.	მობილური	ფაქსი	ელექტრონული ფოსტა

საკონტაქტო პირი:

სახელი, გვარი	სახლის ტელ.	მობილური	ელექტრონული ფოსტა
---------------	-------------	----------	-------------------

ფორმასთან დაკავშირებით კითხვის, შენიშვნის ან რეკომენდაციის არსებობის შემთხვევაში შეგიძლიათ დაგვიკავშირდეთ ნომერზე (995 32) 227-31-00 ან მოგწეროთ ელექტრონული ფოსტის მეშვეობით, მისამართზე: forms@hcoj.gov.ge

სანიმუშო ფორმა შეგიძლიათ იხილოთ ვებ-გვერდზე: www.hcoj.gov.ge

სასამართლოში დასაბარებელ პირთა სია

დასაბარებელი პირის სტატუსი

სახელი, გვარი		პირადი ნომერი	ძირითადი მისამართი		
ალტერნატიული მისამართი		სამუშაო ადგილი და სამუშაო ადგილის მისამართი			
სახლის ტელ.	სამსახურის ტელ.	მობილური	ფაქსი	ელექტრონული ფოსტა	

დავის საგანი

ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის შესაბამისობა საქართველოს კანონმდებლობასთან.

ქვემოთ მიუთითეთ თქვენს კანონიერ ინტერესზე, თუკი გსურთ აღიარებითი სარჩელის აღძვრა.

დავის არსის მოკლე მიმოხილვა

2019 წლის 21 აგვისტოს საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საგზაო დეპარტამენტის უფროსმა განცხადებით მიმართა გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრს და განსახილველად აბასთუმნის შემოსავლელი საავტომობილო გზის მშენებლობის პროექტის სკოპინგის ანგარიში წარუდგინა.

წარდგენილი დოკუმენტაცია ნათლად აჩვენებდა, რომ დაგეგმილი საქმიანობა ეწინააღმდეგებოდა „დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონისა და „წითელი წიგნისა და წითელი ნუსხის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნებს. ამასთანავე, წარდგენილი დოკუმენტაცია არ აკმაყოფილებდა გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მოთხოვნებს.

მიუხედავად აღნიშნულისა, 2020 წლის 6 მარტს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის არაერთი მუხლისა და საქართველოს კონსტიტუციის მოთხოვნების დარღვევით მიიღო გადაწყვეტილება „ადიგენის მუნიციპალიტეტში საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის აბასთუმნის შემოსავლელი საავტომობილო გზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე სკოპინგის დასკვნის გაცემის შესახებ“.

ამდენად, „ადიგენის მუნიციპალიტეტში საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის აბასთუმნის შემოსავლელი საავტომობილო გზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე სკოპინგის დასკვნის გაცემის შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2020 წლის 6 მარტის #2-208 ბრძანება გამოცემულია მოქმედი კანონმდებლობის უხეში დარღვევით, რის გამოც ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი.

ა(ა)იპ მწვანე ალტერნატივა არის არასამთავრობო ორგანიზაცია, რომლის საქმიანობის ძირითად მიმართულებას გარემოსდაცვითი საკითხები, მათ შორის ინფრასტრუქტურული პროექტების დაგეგმვის/განხორციელების შედეგად ადგილობრივი სოციალური და ბუნებრივი გარემოს დაცვის უზრუნველყოფა წარმოადგენს.

დავის ფაქტობრივი გარემოებები

1. ფაქტობრივი გარემოება

2019 წლის 21 აგვისტოს საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საგზაო დეპარტამენტის უფროსმა განცხადებით მიმართა გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრს და განსახილველად აბასთუმნის შემოსავლელი საავტომობილო გზის მშენებლობის პროექტის სკოპინგის ანგარიში წარუდგინა.

მტკიცებულება - დანართი #1. საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საგზაო დეპარტამენტის უფროსის 2019 წლის 21 აგვისტოს #2-12/11646 განცხადება

2. ფაქტობრივი გარემოება

2019 წლის 23 აგვისტოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ვებ-გვერდზე გამოქვეყნდა განცხადება საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის აბასთუმნის შემოსავლელი საავტომობილო გზის მშენებლობის პროექტის სკოპინგის ანგარიშზე გადაწყვეტილების მიღებისათვის პროცესის დაწყების თაობაზე. განცხადების თანახმად, დაგეგმილი საქმიანობის სკოპინგის ანგარიშთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნებისა და მოსაზრებების სამინისტროსათვის წარდგენა შესაძლებელი იყო 2019 წლის 17 სექტემბრამდე.

მტკიცებულება - დანართი #2. გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ვებ-გვერდზე 2019 წლის 23 აგვისტოს გამოქვეყნებული განცხადება

3. ფაქტობრივი გარემოება

2019 წლის 17 სექტემბერს მწვანე ალტერნატივამ გარემოსა დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარუდგინა შენიშვნები მოსაზრება საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის „აბასთუმნის შემოსავლელი საავტომობილო გზის მშენებლობის პროექტის“ სკოპინგის ანგარიშის თაობაზე. განცხადებაში მწვანე ალტერნატივა უთითებდა, რომ განსახილველი ანგარიშის დოკუმენტის თანახმად, დაგეგმილი პროექტი კვეთდა ბორჯომ-ხარაგულის ეროვნული პარკის ტრადიციული გამოყენების ზონას, რაც „დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის უხეში დარღვევა იყო და შესაბამისად, სამინისტრო ვალდებული იყო სკოპინგის ეტაპზე მიეღო გადაწყვეტილება საქმიანობის განხორციელებაზე უარის თქმის შესახებ.

მტკიცებულება - დანართი #3. მწვანე ალტერნატივას მოსაზრება საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის „აბასთუმნის შემოსავლელი საავტომობილო გზის მშენებლობის პროექტის“ სკოპინგის ანგარიშის თაობაზე

4. ფაქტობრივი გარემოება

2019 წლის 4 სექტემბერს სამინისტროს მიმართვის პასუხად სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს უფროსმა წარადგინა შენიშვნები და წინადადებები აბასთუმნის შემოსავლელი საავტომობილო გზის მშენებლობის პროექტის სკოპინგის ანგარიშზე. წერილში აღნიშნულია:

„ანგარიშის დანართში წარმოდგენილი მთლიანი 174430 კვ.მ. ფართობიდან (shp-ფაილები), „სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების დადგენის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 4 აგვისტოს № 299 დადგენილებით დამტკიცებული სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების მიხედვით, 161 740 კვ.მ ფართობი მდებარეობს სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ ტყის ფონდში. კერძოდ, ადიგენის სატყეო უბნის, კურცხანის სატყეო კვარტალი NN22,23,24. ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ სახელმწიფო ტყის ფონდის მართვას დაქვემდებარებული ზემოაღნიშნული ფართობის ნაწილზე, 9203 კვ.მ.- ზე, გაცემულია ხე-ტყის დამზადების სპეციალური ლიცენზია N1000003 (23/07/2010-დან 23/07/2020-მდე) შპს „ტაო“-ზე (10 წლის ვადით). ანგარიშში წარმოდგენილი ალტერნატივებიდან, მიზანშეწონილია, არჩეულ იქნეს ის ალტერნატივა, რომლის განხორციელებაც ნაკლებ ზიანს მიაყენებს ტყის საფარს. ასევე, ანგარიშში არ არის მოცემული ფუჭი ქანების სანაყაროს მოსაწყობად გათვალისწინებული ტერიტორია. როგორც თქვენთვის ცნობილია, სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორიაზე

სანაყაროს მოწყობა არ რეგულირდება კანონმდებლობით, ასევე სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორიაზე საქმიანობა საჭიროებს შეთანხმებას ტყის ფონდის მართვის უფლების მქონე ორგანოსთან“.

მტკიცებულება - დანართი #4. სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს უფროსის 2019 წლის 4 სექტემბრის #06/12405 წერილი

5. ფაქტობრივი გარემოება

2019 წლის 11 სექტემბერს გარემოსდაცვითი შეფასების დეპარტამენტის თავისი შენიშვნები წარუდგინა გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტის ხელმძღვანელმა. დეპარტამენტს შემდეგი სახის შენიშვნები ჰქონდა განსახილველ დოკუმენტებზე:

1. ალტერნატივების მოკლე დახასიათებაში (ცხრილი N9) აღნიშნულია, რომ სამივე ალტერნატივაში მდინარის ნაპირსამაგრი სამუშაოები ჩატარდება 1565 გრძივ მეტრზე, თუმცა მე-4 ალტერნატივაში განხილული გზა საერთოდ არ ემთხვევა მე-5 და მე-6 ალტერნატივაში განხილულ გზებს;
2. ამავე ცხრილის მიხედვით, საუკეთესოდ მიჩნეულ მე-6 ალტერნატივაში გზის სიგრძე შეადგენს 19.91კმ-ს, ხოლო გზის საპროექტო ტექნიკური პარამეტრების მიხედვით (თავი 7.1) გზის სიგრძე შეადგენს დაახლოებით 16კმ-ს.
3. ასევე დასაზუსტებელია საპროექტო გზაზე გათვალისწინებული ხიდების რაოდენობები და სიგრძეები. ერთ შემთხვევაში მითითებულია 13 ცალი ხიდი, საერთო სიგრძით 760მ (ცხრ. N9), მეორე შემთხვევაში (თავი 7.1), მითითებულია სამი ხიდი, საერთო სიგრძით 259მ.
4. ანალოგიური უზუსტობაა ნაპირსამაგრის სიგრძეებთან დაკავშირებით. აღნიშნულიდან გამომდინარე, მიზანშეწონილად მიგვაჩნია, ანგარიშში დაზუსტებულად იყოს წარმოდგენილი საპროექტო გზის და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის ტექნიკური პარამეტრები.

მტკიცებულება: დანართი #5. - გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტის ხელმძღვანელის 2011 წლის 11 სექტემბრის #7652/11 წერილი

6. ფაქტობრივი გარემოება

2019 წლის 12 სექტემბერს გარემოსდაცვითი შეფასების დეპარტამენტის თავისი შენიშვნები წარუდგინა ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტმა. დეპარტამენტს შემდეგი სახის შენიშვნები ჰქონდა განსახილველ დოკუმენტებზე:

„როგორც წარმოდგენილი დოკუმენტიდან ჩანს, პროექტით გამოწვეული ზემოქმედება მოსალოდნელია ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნულ პარკზე, ზურმუხტის ქსელის დამტკიცებულ საიტზე (ბორჯომ-ხარაგაული - GE0000010), სხვა მაღალი საკონსერვაციო ღირებულების მქონე ტერიტორიებზე (IBA - ფრინველთათვის მნიშვნელოვანი ადგილი, SPA - ფრინველთა სპეციალური დაცული ტერიტორია, უნიკალური ტყის ეკოსისტემა და ა.შ.). ამავდროულად, ანგარიშში არ არის სათანადოდ დასაბუთებული შემდეგი მნიშვნელოვანი ასპექტები:

საქმიანობის განხორციელების (ტერიტორია) ალტერნატივების ნაწილში არ არის განხილული ზემოაღნიშნულ რეცეპტორებზე (დაცული ტერიტორია, ზურმუხტის საიტი და ა.შ.) პროექტით გამოწვეული შესაძლო ზემოქმედება, როგორც ალტერნატივების შერჩევის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი კრიტერიუმი. ასევე, არ არის პროექტის განხორციელების მიზანშეწონილობის მკაფიო დასაბუთება (მათ შორის პროექტის განხორციელებასთან დაკავშირებული რისკები და ა.შ.). გაურკვეველია პროექტის საჭიროების თავში მოტანილი „ცხრილი 8“ და ამ ცხრილში მოყვანილი ეკონომიკური ინდიკატორები. **დოკუმენტში არ ჩანს შერჩეული ალტერნატივის მიზანშეწონილობა/უპირატესობა.** ამასთან, საჭიროდ მიგვაჩნია დეტალურად განხილულ იქნას პროექტის პირველი ალტერნატივის (ბაღდათი-ხაშური-აბასთუმანი) განხორციელება/განუხორციელებლობის საკითხი.

დოკუმენტში მოტანილია ბევრი არაზუსტი ინფორმაცია, მაგ: **შერჩეულია ალტერნატივა (მეექვსე მიმართულება) ისეთ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით, რომელთა გამოც დაწუნებულია სხვა ალტერნატივები** (მიმართულებები); ალტერნატივების მოკლე დახასიათებაში (ცხრილი 9), საუკეთესოდ მიჩნეულ მე-6 ალტერნატივაში გზის სიგრძე

შეადგენს 19.91კმ-ს, ხოლო გზის საპროექტო ტექნიკური პარამეტრების მიხედვით (თავი 7.1) გზის სიგრძე შეადგენს დაახლოებით 16კმ-ს. ასევე დასაზუსტებელია საპროექტო გზაზე გათვალისწინებული ხილების რაოდენობები და სიგრძეები. ერთ შემთხვევაში მითითებულია 13 ცალი ხილი, საერთო სიგრძით 760მ (ცხრ. N9), მეორე შემთხვევაში (თავი 7.1), მითითებულია სამი ხილი, საერთო სიგრძით 259მ; დოკუმენტში ნათქვამია, რომ გვირაბის მშენებლობა დაგეგმილია მხოლოდ პირველი ალტერნატივის შემთხვევაში, თუმცა შერჩეულ ალტერნატივაშიც (მეექვსე მიმართულება) საუბარია გვირაბის გაყვანაზე.

ამ თვალსაზრისით ასევე მნიშვნელოვანია შემდეგი გარემოება: დოკუმენტში მოტანილი, პროექტის განხორციელების დასაბუთება არ არის საკმარისი მსგავსი პროექტის განხორციელებისთვის. ამასთან, სკოპინგის ანგარიშში ნათქვამია, რომ საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნული პარკის ტრადიციული გამოყენების ზონაში, თუმცა ამავე თავში მოტანილ ინფორმაციაში (ტრადიციული გამოყენების ზონაში დაშვებული საქმიანობების ჩამონათვალი) არ დასტურდება მსგავსი პროექტის განხორციელების შესაძლებლობა აღნიშნულ ტერიტორიაზე. ასევე, არ არის განხილული დაცულ ტერიტორიაზე პროექტის განხორციელებით გამოწვეული დატვირთვის საკითხი. ამ კუთხით გასათვალისწინებელია აგრეთვე გაზრდილი სატრანსპორტო ნაკადი და გზის მშენებლობით მცენარეული საფარის მოცილების შედეგად მიკროკლიმატის შეცვლის საკითხიც (რაც აძლევს კურორტს განსაკუთრებულ სამკურნალო და რეკრეაციულ დანიშნულებას). მითითებული მნიშვნელოვანია, იმ თვალსაზრისითაც რომ ქვეყნის მიერ ნაკისრი საერთაშორისო ვალდებულებებით (ბერნის კონვენციით), საქართველო ვალდებულია, ზურმუხტის ქსელის ტერიტორიაზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედების მქონე საქმიანობის დაგეგმვის შემთხვევაში, საკითხი შეათანხმოს კონვენციის სამდივნოსთან.

თუ ქვეყანას არ ექნება საკმაოდ მყარი დასაბუთება პროექტის სახელმწიფოებრივი და/ან საზოგადოებრივი მნიშვნელობის თაობაზე, სახელმწიფო დიდი ალბათობით აღმოჩნდება სერიოზული პრობლემის წინაშე, მითუმეტეს ნენსკრა ჰესის პროექტის განხორციელებიდან მიღებული შედეგების გათვალისწინებით, როდესაც ბერნის კონვენციასთან სამართლებრივი დავა ჯერ კიდევ არ არის დასრულებული. ამასთან ერთად, გასათვალისწინებელია შემდეგი: წინასწარი გათვლებით, პროექტის განხორციელებით საკმაოდ დიდი ტერიტორია დაექვემდებარება ზემოქმედებას, მათ შორის ტყის ჭრას, სადაც ერთ-ერთი გაბატონებული სახეობაა წიფელი, რომელიც წარმოადგენს ბერნის კონვენციით დაცულ სახეობას. ტერიტორიაზე ასევე გავრცელებულია ბერნის კონვენციით დაცულ სხვა მცენარეთა და ცხოველთა სახეობები, ასევე ჰაბიტატები. საყურადღებოა, რომ კონვენციის ერთ-ერთი ინსტრუმენტის - ბიოგეოგრაფიული სემინარის მიერ მომზადებული შეფასებები, სახეობებისა და ჰაბიტატების დაცულობის საკმარისობის თაობაზე, მიღებულ იქნა არსებული ვითარების (ხელუხლებელი ზურმუხტის ტერიტორია) მიხედვით. შესაბამისად, პროექტის განხორციელების შედეგად, ეს საკმარისობის სტატუსები გადაინდება და დიდი ალბათობით შემცირდება/დადაბლდება, რამაც ასევე შესაძლოა მნიშვნელოვანი უარყოფითი შედეგი გამოიწვიოს, ბერნის კონვენციასთან მიმართებით“.

„გზის, გვირაბის და ხილების მშენებლობის თავში ნათქვამია, რომ „გამოყენებული იქნება „პოვერჯელ მაგნუმ 365“ ტიპის ემულსიური დავაზური ფეთქებადი ნივთიერება, რომელიც ხასიათდება მცირე ტოქსიკური გამონაბოლქვით. საჭიროდ მიგვაჩნია, ანგარიშში აისახოს დასაბუთებული ინფორმაცია (ითარგმნოს დანართ 4 ში მოტანილი ინფორმაცია), აღნიშნული ნივთიერების გამოყენების საჭიროების და მისი გამოყენებით გამოწვეული ზემოქმედების შესახებ.

პროექტის ადგილმდებარეობიდან გამომდინარე შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ მცენარეულ საფარზე, საპროექტო არეალში არსებულ უნიკალურ ტყეებზე, მას ექნება მნიშვნელოვანი ზემოქმედება. ამასთან გასათვალისწინებელია, რომ აბასთუმნის ტყეები ამჟამად განიცდის ზეწოლას (სხვადასხვა ფაქტორის გამო, როგორცაა მაგალითად მავნებლები), რასაც დაემატება ამ პროექტის მშენებლობით გამოწვეული ზემოქმედება, რაც აუცილებლად უნდა განიხილებოდეს წარმოდგენილ დოკუმენტში. ზემოაღნიშნული საკითხების გარდა, გზმ-ს ანგარიშში უნდა აისახოს შემდეგი ინფორმაცია:

დოკუმენტში უნდა აისახოს ჩატარებული კვლევების შედეგად გამოვლენილ ცხოველთა სახეობებზე შესაბამისი შემარბილებელი და კონკრეტული ქმედითი ღონისძიებები. საჭიროების შემთხვევაში განისაზღვროს საკომპენსაციო ღონისძიებები. **ანგარიშში მოტანილი მსჯელობა, რომ მათზე საქმიანობის შედეგად შემოქმედება არ იქნება მნიშვნელოვანი, არ არის სათანადოდ დასაბუთებული. ამჟამად წარმოდგენილი ინფორმაცია სუსტი და ზოგადია.** მაგ: მურა დათვზე დოკუმენტის დასაწყისში წერია, რომ საპროექტო ტერიტორიაზე ნანახია დათვის ბუნაგი, ნაკვალევი. შემარბილებელი ღონისძიებების თავში კი წერია, რომ პროექტის განხორციელება მნიშვნელოვან ზეგავლენას ვერ მოახდენს სახეობაზე, რადგან დათვი დიდ ტერიტორიაზეა საქართველოში გავრცელებული. რაც შეეხება კეთილშობილ ირემს, რომელიც დაფიქსირდა კვლევის დროს (მოტანილია ფოტოსურათი), შემოქმედების თავში ნათქვამია რომ „მისი დაფიქსირება მშენებლობის დროს სავარაუდოდ მაღალი არ არის“, რაც არ არის მყარი არგუმენტი“.

„წარმოდგენილ ანგარიშში, ერთ-ერთ შემარბილებელ ღონისძიებად მოტანილია ე.წ „მწვანე ხიდების“ შესახებ ინფორმაცია, თუმცა არ არის აღნიშნული სად, რა სიმაღლეზე და რამდენი ე.წ „მწვანე ხიდების“ მოწყობაა დაგეგმილი.

საჭიროდ მიგვაჩნია დოკუმენტში გასწორდეს შემდეგი ინფორმაცია: 147-148 გვერდებზე მოცემულ რუკებზე ზურმუხტის ტერიტორიის სახელი არასწორადაა მითითებული, კერძოდ: წერია ბორჯომი-ხარაპაილი თუმცა სწორი სახელი არის ბორჯომი-ხარაგაული; ზურმუხტის ქსელის ტერიტორია: ბორჯომი-ხარაგაული 2 დამტკიცებული ტერიტორიაა და არა კანდიდატი; შემარბილებელ ღონისძიებებში ასევე მოცემულია ნაკრესის მიერ ჩატარებული კვლევის ფარგლებში შემუშავებული შემარბილებელი ღონისძიებები, რომლებიც არარელევანტურია ამ შემთხვევისათვის. ნაკრესის კვლევა, საიდანაც ამოღებულია 230-ე გვერდზე მოცემული შემარბილებელი ღონისძიებები სავარაუდოდ ეხებოდა ადამიანს და მტაცებელს შორის კონფლიქტის მოგვარების საკითხს და არა ინფრასტრუქტურის მშენებლობით ბიომრავალფეროვნებაზე მიყენებული ზიანის შერბილებას“.

მტკიცებულება: დანართი #6 - ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტის 2019 წლის 11 სექტემბერის N7692/11 წერილი

7. ფაქტობრივი გარემოება

2019 წლის 16 დეკემბერს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს თავისი პოზიცია სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტომ წარუდგინა. დაცული ტერიტორიების სააგენტოსათვის პროექტის დაცულ ტერიტორიაზე განხორციელების ფაქტი არ აღმოჩნდა პრობლემური. მეტიც, სააგენტომ პროექტს განმანხორციელებელს ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნული პარკის გაფართოების შესახებ წლების წინ მიღებული გადაწყვეტილების განსახილველი პროექტის შემოქმედების შემარბილებელ და საკომპენსაციო ღონისძიებად გასაღების რჩევა მისცა. წერილში აღნიშნულია:

„შემოაღნიშნულის გარდა, გაცნობებთ, რომ ბუნების დაცვის მსოფლიო ფონდის კავკასიის პროგრამული ოფისის (WWF) მიერ, გერმანიის მთავრობის (KfW/BMZ) ფინანსური მხარდაჭერით, ხორციელდება დასავლეთ მცირე კავკასიონის საკონსერვაციო ლანდშაფტის ფარგლებში ეკოლოგიური დერეფნების შექმნის პროექტი. 2015-2016 წლებში, ეკოლოგიური დერეფნების შესაქმნელად პრიორიტეტული საკონსერვაციო ტერიტორიების დადგენის მიზნით ჩატარებული კვლევის შედეგებმა ცხადყო, რომ საუკეთესო ანუ უპირველესად დასაცავი ტერიტორიები ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნული პარკის მიმდებარედ, მის დასავლეთით და სამხრეთ-დასავლეთით მდებარეობს. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით ეს ტერიტორია მოიცავს დაახლოებით 4377 ჰექტარს. ამ ტერიტორიების მაღალკონსერვაციული ღირებულებებიდან გამომდინარე WWF-ის მიერ ეს ტერიტორიები შემოთავაზებულია ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნული პარკის გასაფართოებლად, წარმოდგენილი კვლევების თანახმად, ტერიტორიები სრულად აკმაყოფილებს დაცული ტერიტორიების გაფართოების კრიტერიუმებს. გაფართოების ძირითადი მიზანია დიდი ზომის ძუძუმწოვრების და უპირველესად, საქართველოს წითელი ნუსხის ორი სახეობის, კავკასიური კეთილშობილი ირმის (*Cervus elaphus maral*) და კავკასიური არჩვისათვის (*Rupicapra rupicapra caucasica*) ეკოლოგიური დერეფნების

შექმნა დასავლეთ მცირე კავკასიონზე. ამისათვის გამოიყენება ლანდშაფტური მიდგომა, რაც გულისხმობს: არსებული დაცული ტერიტორიების გაფართოებას, ახალი დაცული ტერიტორიების დაარსებას და ე. წ. სათემო საკონსერვაციო ტერიტორიების შექმნას, რაც ადგილობრივ მოსახლეობასთან მჭიდრო თანამშრომლობით გზით ხორციელდება. სწორედ ამ მიმართულებით არის განსაზღვრული ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნული პარკის გაფართოება. ეს მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს ირმის მზარდი პოპულაციის (ამჟამად პარკში უკვე 500-მდე სული ირემია) წარმომადგენლების გადაადგილებას და მთლიანად, პარკის ფარგლებში იზოლირებული, პოპულაციის სტრუქტურის გაუმჯობესებას. ეროვნული პარკის გაფართოება, ასევე, შეუწყობს ხელს კავკასიური არჩვის დასავლეთ მცირე კავკასიონის მცირერიცხოვანი პოპულაციის ზრდას და ამ რეგიონის უნიკალური წიწვოვანი ტყეების, კერძოდ წმინდა ნაძვნარების, ნაძვნარ-სოჭნარების და ფიჭვნარების დაცვას. ეს უკანასკნელი კი, თავის მხრივ, მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებს მცირე კავკასიონზე ეკოლოგიური მდგომარეობის გაუმჯობესებას. აღნიშნულიდან გამომდინარე მნიშვნელოვანია ეს საკითხი ასევე განხილულ იქნას როგორც ერთ-ერთ შემარბილებელ და საკომპენსაციო ღონისძიებად.

2020 წლის 17 თებერვალს დაცული ტერიტორიების სააგენტომ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს დამატებით აცნობა შემდეგი: „ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნული პარკის მენეჯმენტის გეგმის, 34-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „გ.ლ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ტრადიციული გამოყენების ზონაში დაშვებულია საქართველოს მთავრობის 2010 წლის 20 აგვისტოს №242 დადგენილებით დამტკიცებული „ტყითსარგებლობის წესის“ 27¹ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“, „ბ“, „გ“, „დ“ და „ე“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრულ შემთხვევებში, სპეციალური დანიშნულებით ტყითსარგებლობისა და ამავე ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული არსებული ობიექტების ფუნქციონირებისთვის, რეკონსტრუქციის (რეაბილიტაციის) ან დემონტაჟისთვის მიწის სამუშაოების და/ან სპეციალური ჭრების ჩატარებისა, 27³ მუხლის შესაბამისად.“

მტკიცებულება: დანართი #7 - სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტოს 2019 წლის 16 დეკემბრის #4587 წერილი; დანართი #8 - სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტოს 2020 წლის 17 თებერვლის N337 წერილი

9. ფაქტობრივი გარემოება

2019 წლის 18 ოქტომბერს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ მიმართა თავდაცვის სამინისტროს, რომელშიც აღნიშნულია:

„სკოპინგის ანგარიშში მითითებულია, რომ 2019 წელს შემუშავდა დაბა აბასთუმნის მიწათსარგებლობის გენერალური გეგმა, რომელშიც ჩამოყალიბებულია კურორტის პოტენციალი და მისი გამოყენების განვითარების ხედვა. გეგმაში კურორტის განვითარების სტრატეგიული მიზნების მისაღწევად განისაზღვრულია საკურორტო სივრცის შემოვლითი საავტომობილო გზის მშენებლობა ახალციხე-ბადდათი-ქუთაისის მარშრუტზე რითაც უზრუნველყოფილი იქნება კურორტის დაცვა სატრანზიტო მოძრაობისაგან. ამასთან, როგორც სკოპინგის ანგარიშშია მითითებული, მიწათსარგებლობის გეგმა სხვა ქმედებებთან ერთად ითვალისწინებს საკურორტო სივრცის შემოვლითი საავტომობილო გზის მშენებლობას ახალციხე-ბადდათი-ქუთაისის მარშრუტზე და კურორტის დაცვას სატრანზიტო მოძრაობისაგან. აღნიშნულის გათვალისწინებით და აღმოსავლეთ - ჩრდილოეთის დამაკავშირებელი სტრატეგიული მნიშვნელობის გზის შესანარჩუნებლად საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ შემუშავდა დაბა აბასთუმნის შემოსავლელი გზის პროექტი. ამასთან, სხვადასხვა შეხვედრის ფორმატში, მათ შორის დაინტერესებულ საზოგადოებასთან შეხვედრებისას არაერთგზის იქნა ხაზგასმული არსებული გზის სტრატეგიული და სამხედრო მნიშვნელობის შესახებ. აღნიშნული გარემოების გათვალისწინებით, გთხოვთ არსებული გზის სტრატეგიულ და სამხედრო მნიშვნელობასთან დაკავშირებით მოგვაწოდოთ თქვენი პოზიცია“.

მიმართვაზე პასუხად, თავდაცვის სამინისტრომ 2019 წლის 23 ოქტომბერს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს აცნობა, რომ „ახალციხე-ბადდათი-ქუთაისის დამაკავშირებელი გზა თავდაცვის სამინისტროსთვის წარმოადგენს სამხედრო თვალსაზრისით ერთ-ერთ ალტერნატიულ საკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურას. კერძოდ, აღნიშნული გზა საჭიროების შემთხვევაში განიხილება პირადი შემადგენლობის გადაყვანისა და სამხედრო ტვირთების გადაზიდვისათვის“.

თავდაცვის სამინისტროს 2020 წლის 20 იანვრის წერილიდან ირკვევა, რომ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ ზემოთხსენებული პასუხის მიღების შემდეგ, 24 ოქტომბერს კვლავ მიმართა სამინისტროს (უნდა აღინიშნოს, რომ ჩვენთვის გადმოცემულ ადმინისტრაციული წარმოების მასალებში არ არის წარმოდგენილი ეს წერილი) და უკვე ამ მიმართვის საპასუხოდ, თავდაცვის სამინისტრომ თავის პირველ წერილში წარმოდგენილ პოზიციას დაუმატა შემდეგი წინადადება: „შესაბამისად, მოცემული გზის არსებობას, წლის თორმეტი თვის განმავლობაში, ქვეყნის თავდაცვის ინტერესებიდან გამომდინარე აქვს სტრატეგიული მნიშვნელობა“.

მტკიცებულება: დანართი #9 - გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს 2019 წლის 18 ოქტომბრის N10236/01 წერილი; დანართი #10 - თავდაცვის სამინისტროს 2019 წლის 23 ოქტომბრის წერილი #MOD 8 I9 01089457; დანართი #11 - თავდაცვის სამინისტროს 2020 წლის 20 იანვრის #MOD 1 20 00059218 წერილი

10. ფაქტობრივი გარემოება

2020 წლის 3 თებერვალს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ გამოაქვეყნა განცხადება, რომლიდანაც გაირკვა, რომ საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილ აბასთუმნის შემოსავლელი გზის მშენებლობის პროექტის სკოპინგის განცხადების განხილვისათვის ადმინისტრაციული წარმოება კვლავ გრძელდებოდა და „სამინისტრომ გარკვეული საკითხების დაზუსტებისა და შესაბამისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით წერილობით მიმართა საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტს“.

მტკიცებულება: დანართი #12 გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს 2020 წლის 3 თებერვლის განცხადება და 2020 წლის 28 იანვრის #1047/01 წერილი

11. ფაქტობრივი გარემოება

2020 წლის 14 თებერვალს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ გამოაქვეყნა განცხადება, რომელშიც აღნიშნული იყო, რომ 10 თებერვალს სამინისტროს წერილის პასუხად საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტმა წარმოადგინა დამატებითი ინფორმაცია. განცხადებაში ასევე აღნიშნული იყო, რომ **დამატებით წარმოდგენილ ინფორმაციასთან დაკავშირებული** წერილობითი შენიშვნებსა და მოსაზრებების წარუდგინა შესაძლებელი იყო 7 სამუშაო დღის განმავლობაში.

მტკიცებულება: დანართი #13 გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს 2020 წლის 14 თებერვლის განცხადება და საავტომობილო გზების დეპარტამენტის 4 თებერვლის N 2-12/1352 წერილი

12. ფაქტობრივი გარემოება

2020 წლის 6 მარტს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა მიიღო გადაწყვეტილება ადიგენის მუნიციპალიტეტში საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის აბასთუმნის შემოსავლელი საავტომობილო გზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე სკოპინგის დასკვნის გაცემის შესახებ.

მტკიცებულება: დანართი #14 - „ადიგენის მუნიციპალიტეტში საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის აბასთუმნის შემოსავლელი საავტომობილო გზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე სკოპინგის დასკვნის გაცემის შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2020 წლის 6 მარტის #2-208 ბრძანება

13. ფაქტობრივი გარემოება

„ადიგენის მუნიციპალიტეტში საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის აბასთუმნის შემოსავლელი საავტომობილო გზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე სკოპინგის დასკვნის გაცემის შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2020 წლის 6 მარტის N2-208 ბრძანება მწვანე ალტერნატივას გადმოეცა გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს 2020 წლის 23 მარტის N3074/01 წერილით.

მტკიცებულება: დანართი #15 - გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს 2020 წლის 23 მარტის N3074/01 წერილი

სასარჩელო მოთხოვნა და მისი სამართლებრივი საფუძვლები

1. სასარჩელო მოთხოვნა

ბათილად იქნეს ცნობილი „ადიგენის მუნიციპალიტეტში საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის აბასთუმნის შემოსავლელი საავტომობილო გზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე სკოპინგის დასკვნის გაცემის შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2020 წლის 6 მარტის #2-208 ბრძანება.

მოთხოვნის სამართლებრივი საფუძვლები:

1. სარჩელი შეესაბამება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 177-ე მუხლის მოთხოვნებს. კერძოდ:

1.1. სსკ-ის 177.3 მუხლის თანახმად, სარჩელი უნდა პასუხობდეს ამ კოდექსით დადგენილ მოთხოვნებს და საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ დამტკიცებული ფორმის ნიმუშს და შედგენილი უნდა იყოს ამ ნიმუშში მითითებული წესების დაცვით. სარჩელში სრულყოფილად და თანამიმდევრობით უნდა იყოს ასახული მოსარჩელის მოსაზრებები საქმის თითოეულ ფაქტობრივ გარემოებასა და მტკიცებულებასთან დაკავშირებით. წინამდებარე სარჩელი შედგენილია საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ დამტკიცებული ფორმის ნიმუშში ასახული კითხვარების მიხედვით, თანამიმდევრობით არის გადმოცემული დავის არსი, სრულყოფილად და თანამიმდევრულად არის გადმოცემული თითოეული ფაქტობრივი გარემოება, ამ ფაქტობრივ გარემოებებთან დაკავშირებით მოსარჩელის მოსაზრებები, ასევე თანამიმდევრულად არის მითითებული და წარმოდგენილი ამ ფაქტობრივი გარემოებების დამადასტურებელი მტკიცებულებები (იხ. სარჩელი)

1.2. სარჩელი სრულად შეესაბამება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 178-ე მუხლის მოთხოვნებს, მასში შესაბამის გრაფაში მითითებულია მხარეები, მათი რეკვიზიტები სრულად.

1.3. სარჩელი წარმოდგენილია განსჯად სასამართლოში, რომელიც არის თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგია, ვინაიდან გასაჩივრებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოცემულია საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მიერ, რომლის იურიდიული მისამართია - ქ. თბილისი, მარშალ გელოვანის გამზირი 6.

2. რაც შეეხება სასარჩელო მოთხოვნის სამართლებრივ საფუძვლებს:

მიგვაჩნია, რომ გასაჩივრებული - ადიგენის მუნიციპალიტეტში საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის აბასთუმნის შემოსავლელი საავტომობილო გზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე სკოპინგის დასკვნის გაცემის შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2020 წლის 6 მარტის #2-208 ბრძანება გამოცემულია მოქმედი კანონმდებლობის უხეში დარღვევით და ის ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი, სზაკ-ის მე-60 პრიმა მუხლის პირველი და მეორე ნაწილების თანახმად, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2.1. სზაკ-ის 2.1 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, ადმინისტრაციული ორგანო არის ყველა სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანო ან დაწესებულება, საჯარო სამართლის იურიდიული პირი (გარდა პოლიტიკური და რელიგიური გაერთიანებებისა), აგრეთვე, ნებისმიერი სხვა პირი, რომელიც საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე ასრულებს საჯარო სამართლებრივ უფლებამოსილებებს. მაშასადამე, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო წარმოადგენს ადმინისტრაციულ ორგანოს, რომელზეც ამავე კოდექსის მე-3 მუხლის თანახმად, ვრცელდება ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის დებულებანი.

2.2. სზაკ-ის 2.1 მუხლის „დ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი არის ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე გამოცემული ინდივიდუალური სამართლებრივი აქტი, რომელიც აწესებს, ცვლის, წყვეტს ან ადასტურებს პირის ან პირთა მუხლდუღი წრის უფლებებსა და მოვალეობებს. გასაჩივრებული საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის

მეურნეობის მინისტრის 2020 წლის 6 მარტის #2-208 ბრძანება, ფორმალურ-სამართლებრივი თვალსაზრისით, წარმოადგენს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ სამართლებრივ აქტს, ვინაიდან გამოცემულია ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ, ადმინისტრაციულ კანონმდებლობაზე მითითებით. ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ განხორციელებული ამ მმართველობითი ღონისძიების შედეგად დამტკიცებულია - ადიგენის მუნიციპალიტეტში აბასთუმნის შემოსავლელი საავტომობილო გზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის დასკვნა.

2.3. სზაკ-ის 5.1 მუხლის თანახმად, ადმინისტრაციულ ორგანოს უფლება არ აქვს კანონმდებლობის მოთხოვნების საწინააღმდეგოდ განხორციელოს რაიმე ქმედება.

3. გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი:

3.1. გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-8 მუხლის თანახმად, სკოპინგის ანგარიში უნდა მოიცავდეს:

ა) დაგეგმილი საქმიანობის მოკლე აღწერას, კერძოდ, ზოგად ინფორმაციას:

ა.ა) დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილის შესახებ, GIS (გეოინფორმაციული სისტემები) კოორდინატების მითითებით (shp-ფაილთან ერთად);

ა.ბ) დაგეგმილი საქმიანობის ფიზიკური მახასიათებლების (სიმძლავრე, მასშტაბი, საწარმოო პროცესი, შესაძლო საწარმოებელი პროდუქციის ოდენობა და სხვა) შესახებ;

ა.გ) დაგეგმილი საქმიანობისა და მისი განხორციელების ადგილის ალტერნატივების შესახებ;

ბ) ზოგად ინფორმაციას გარემოზე შესაძლო ზემოქმედების და მისი სახეების შესახებ, რომლებიც შესწავლილი იქნება გზშ-ის პროცესში, მათ შორის:

ბ.ა) ინფორმაციას დაცულ ტერიტორიებზე ზემოქმედების შესახებ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში);

ბ.ბ) ინფორმაციას შესაძლო ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შესახებ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში);

ბ.გ) ინფორმაციას დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელებით ადამიანის ჯანმრთელობაზე, სოციალურ გარემოზე, კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლსა და სხვა ობიექტზე შესაძლო ზემოქმედების შესახებ;

გ) ინფორმაციას ჩასატარებელი საბაზისო/საძიებო კვლევებისა და გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო მეთოდების შესახებ;

დ) ზოგად ინფორმაციას იმ ღონისძიებების შესახებ, რომლებიც გათვალისწინებული იქნება გარემოზე მნიშვნელოვანი უარყოფითი ზემოქმედების თავიდან აცილებისათვის, შემცირებისათვის ან/და შერბილებისათვის.

როგორც გასაჩივრებული აქტის ტექსტი, ასევე, ადმინისტრაციული წარმოების პროცესში სხვადასხვა უწყებების მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებები ადასტურებს, რომ სკოპინგის ანგარიში არ მოიცავდა გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-8 მუხლის თანახმად, სავალდებულოდ წარმოსადგენ ინფორმაციას.

3.2 გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-9 მუხლის, მეორე ნაწილის თანახმად, სამინისტრო სკოპინგის დასკვნის გაცემისას უზრუნველყოფს საზოგადოების მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების განხილვას და, შესაბამისი საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში, ითვალისწინებს მათ.

სამინისტრომ არ გაითვალისწინა მწვანე ალტერნატივას შენიშვნა დაცული ტერიტორიების შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების დარღვევის თაობაზე. სამინისტრომ თავის გადაწყვეტილებაში აღნიშნა, რომ პროექტი შესაბამისობაში სხვა აქტებთან და ამის საფუძველზე, თურმე მწვანე ალტერნატივას მოსაზრება უსაფუძვლოა და ამის გამო მხედველობაში არ იქნა მიღებული.

3.3 გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-9 მუხლის, მეოთხე ნაწილის თანახმად, სკოპინგის განცხადების რეგისტრაციიდან არაუადრეს 26-ე დღისა და არაუგვიანეს 30-ე დღისა სამინისტრომ გასცემს სკოპინგის დასკვნას, რომელიც მტკიცდება მინისტრის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით.

გასაჩივრებული აქტის გამოცემისათვის ადმინისტრაციული წარმოება თითქმის 7 თვის განმავლობაში მიმდინარეობდა - 2019 წლის 21 აგვისტოს დაიწყო და 2020 წლის 6 მარტს დასრულდა; ამასთან, გადაწყვეტილება ადმინისტრაციული წარმოების გახანგრძლივების შესახებ მიღებული არ ყოფილა.

3.4 გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-9 მუხლის მე-8 ნაწილის თანახმად, სკოპინგის პროცედურის დასრულების შემდეგ, ამ კოდექსის მე-14 მუხლით განსაზღვრული საფუძვლის არსებობისას მინისტრი უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება საქმიანობის განხორციელებაზე უარის თქმის შესახებ.

კოდექსის მე-14 მუხლის თანახმად, მინისტრი გამოსცემს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს საქმიანობის განხორციელებაზე უარის თქმის შესახებ, თუ:

ა) საქმიანობის განხორციელება ეწინააღმდეგება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებს ან სასამართლოს/არბიტრაჟის კანონიერ ძალაში შესულ გადაწყვეტილებას;

ბ) გზმ-ის ანგარიშით ან/და ექსპერტიზის დასკვნით დგინდება გარემოზე ზემოქმედების ხასიათის და მოცულობის მიუღებლობა, გარემოზე ზემოქმედების რისკის პრევენციის შეუძლებლობა ან/და გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების განხორციელების შეუძლებლობა.

მე-14 მუხლით განსაზღვრული ორივე პირობა სახეზე იყო გასაჩივრებული აქტის გამოცემისას და სამინისტრო ვალდებული იყო მიეღო გადაწყვეტილება საქმიანობის განხორციელებაზე უარის თქმის შესახებ.

4. დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ საქართველოს კანონი

4.1 „დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლი.

„აბასთუმნის შემოსავლელი საავტომობილო გზის მშენებლობის პროექტის“ სკოპინგის ანგარიშის დოკუმენტის (თავი 10.9.1. ბორჯომი ხარაგაულის ეროვნული პარკი და ბორჯომი ხარაგაულის სახელმწიფო ნაკრძალი) თანახმად, დაგეგმილი პროექტი მდებარეობს ბორჯომი-ხარაგაულის ეროვნული პარკის ტრადიციული გამოყენების ზონის ფარგლებში.

„დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის თანახმად, ტრადიციული გამოყენების ზონა არის ეროვნული პარკის ზონა, რომელიც ეწყობა ბუნების დაცვისა და განახლებადი ბუნებრივი რესურსების ტრადიციულ გამოყენებასთან დაკავშირებული სამეურნეო საქმიანობისათვის. ამ ზონაში დაშვებულია ადგილობრივი მოსახლეობის საჭიროებით და ბუნებრივი პროდუქტიულობით ლიმიტირებული თიბვა, ძოვება, საშუალო მერქნის მოპოვება და სხვა საქმიანობა. აღნიშნულ ზონაში დაშვებულია ხვანა-თესვა და სასოფლო-სამეურნეო ნაგებობების (გარდა დაცული ტერიტორიის მენეჯმენტის გეგმით ან დროებითი რეგულირების წესით განსაზღვრული დამხმარე ან დროებითი ნაგებობებისა და შინაური ცხოველების სადგომებისა) განთავსება. საავტომობილო გზის მშენებლობა ვერანაირი კრიტერიუმით ვერ განიხილება ბუნებრივი რესურსების ტრადიციულ გამოყენებასთან დაკავშირებულ სამეურნეო საქმიანობად. შესაბამისად, დაგეგმილი პროექტის სკოპინგის ანგარიშით შემოთავაზებული სახით განხორციელება ეწინააღმდეგება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებს.

4.2. დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ საქართველოს კანონის მე-20 მუხლის („საქმიანობა დაცულ ტერიტორიებზე“) მე-4 პუნქტის თანახმად, დაცული ტერიტორიის შიგნით იკრძალება:

„ა) ბუნებრივი ეკოსისტემების რღვევა და სახის შეცვლა;

ბ) ექსპლუატაციის ან რაიმე სხვა მიზნით რომელიმე ბუნებრივი რესურსის განადგურება (ამოწყვეტა), ამოღება (დატყვევება), რღვევა, დაზიანება (დახეობრება), შემფოთება.“

ნათელია, რომ დაგეგმილი საქმიანობა უცილობლად გამოიწვევს ზემოჩამოთვლილ ზემოქმედებას.

4.3. დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ საქართველოს კანონის მე-20 მუხლის („საქმიანობა დაცულ ტერიტორიებზე“) მე-4 პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტის თანახმად, დაცული ტერიტორიის შიგნით იკრძალება ასაფეთქებელი და მომწამლავი ნივთიერებების შეტანა.

პროექტის მიხედვით საავტომობილო გზის გაყვანა იგეგმება ბურღვა-აფეთქებითი სამუშაოებით. აფეთქებითი სამუშაოების წარმოება საჭირო იქნება იმ მონაკვეთის მთელ სიგრძეზე, რომელიც გადის ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნული პარკის ტერიტორიაზე.

5. „წითელი წიგნისა და წითელი ნუსხის შესახებ“ საქართველოს კანონი

„წითელი წიგნისა და წითელი ნუსხის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის 1-ლი პუნქტის თანახმად, „აკრძალულია ყოველგვარი ქმედება, რომელსაც შეიძლება მოჰყვეს გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი გარეული ცხოველების დაღუპვა, რაოდენობის შემცირება, მათი საბინადრო გარემოს, გამრავლების არეალის, გადარჩენის სტაციების, სამიგრაციო და წყალთან მისასვლელი გზებისა და წყლის სასმელი ადგილების დარღვევა“.

ამავე კანონის მე-12 მუხლის 1-ლი პუნქტის მიხედვით, „აკრძალულია ყოველგვარი ქმედება, რომელსაც შეიძლება მოჰყვეს გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფ ველურ მცენარეთა მოსპობა, მათი რაოდენობის ან/და გავრცელების არეალის შემცირება“. ხოლო მე-12 მუხლის მე-2 პუნქტის მიხედვით, „სატყეო ფონდის მიწებზე აკრძალულია გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფ ველურ მცენარეთა ჭრა ან ისეთი სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების დაგეგმვა და განხორციელება, რომლებმაც შეიძლება ზიანი მიაყენოს გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფ ველურ მცენარეთა სახეობებს“.

მე-12 მუხლის 21 პუნქტი უშვებს გარკვეულ გამონაკლისებს და ამბობს, რომ ამ მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტებით გათვალისწინებული შეზღუდვები არ ვრცელდება ამ კანონის 24-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ – „ი“ ქვეპუნქტებით დადგენილ შემთხვევებზე. თუმცა, სკოპინგის ანგარიშში არ არის წარმოდგენილი მტკიცებულებები, რომლებიც გვაჩვენებდა, რომ არსებობდა „წითელი ნუსხისა და წითელი წიგნის შესახებ“ საქართველოს კანონის 24-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ – „ი“ ქვეპუნქტებით დადგენილი გამონაკლისების საფუძველი.

6. საქართველოს კონსტიტუცია

საქართველოს კონსტიტუციის მე-5 მუხლის თანახმად, სახელმწიფო ზრუნავს გარემოს დაცვასა და ბუნებრივი რესურსებით რაციონალურ სარგებლობაზე; სახელმწიფო ზრუნავს ეროვნული ფასეულობებისა და თვითმყოფადობის, კულტურული მემკვიდრეობის დაცვაზე, განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის განვითარებაზე.

გასაჩივრებული გადაწყვეტილებით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ მიღებული გადაწყვეტილებით უგულებელყო გარემოს დაცვასა და ბუნებრივი რესურსებით რაციონალურ სარგებლობაზე და კულტურული მემკვიდრეობის დაცვაზე კონსტიტუციით დადგენილი ვალდებულება.

7. სასკ-ის 22-ე, 32-ე მუხლები.

მტკიცებითი შუამდგომლობები	
მოწმე	ფაქტობრივი გარემოება(ები)
ექსპერტი	ფაქტობრივი გარემოება(ები)
სპეციალისტი	ფაქტობრივი გარემოება(ები)
შუამდგომლობები, საპატიო მიზეზის გამო, მტკიცებულებათა წარმოდგენის გადავადების თაობაზე.	
შუამდგომლობები მტკიცებულებათა გამოთხოვის თაობაზე.	

დაევალოს მოპასუხეს სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების გამოცემასთან დაკავშირებით ჩატარებული ადმინისტრაციული წარმოების მასალების სრულად წარმოდგენა.

სხვა სახის შუამდგომლობები

1. მოთხოვნა

საქმეში მესამე პირად ჩაერთოს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი

არგუმენტაცია: საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-16 მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, მესამე პირი აუცილებლად უნდა იქნეს საქმეში ჩაბმული, თუ იგი არის იმ სამართალურთიერთობის მონაწილე, რომლის თაობაზედაც სასამართლოს მიერ მხოლოდ საერთო გადაწყვეტილების გამოტანა შესაძლებელია. მოცემულ შემთხვევაში სასარჩელო მოთხოვნა ეხება საავტომობილო გზების დეპარტამენტის სახელზე გაცემული აქტის ბათილად ცნობას. შესაბამისად, საავტომობილო გზების დეპარტამენტი (ს/კ 404507495, მისამართი: საქართველო 0160, ქ. თბილისი, ალ ყაზბეგის №12 ტელ / ფაქსი : (995 32) 2 37-05-08 ელ-ფოსტა : info@georoad.ge) წარმოადგენს მე-16 მუხლის მე-2 ნაწილით განსაზღვრულ მესამე პირს აღნიშნული დავის მიზნებისთვის.

დაგჭირდებათ თუ არა თქვენ ან/და დასაბარებელ პირს თარჯიმანი საქმის ზეპირი განხილვისას?

დიახ	☐	ვის?	რომელი ენის მცოდნე?
არა	☒		

სარჩელის ფასი — არაუქონებრივი ღარი

სახელმწიფო ბაჟი — 100 ლარი

სახელმწიფო ბაჟის გადახდის წესი

სახელმწიფო ბაჟი შეიტანება სახელმწიფო ბიუჯეტში, ხაზინის ერთიან ანგარიშზე:

ბანკის კოდი: TRESGE22

ანგარიშის #: 200122900 (იხ. [სახაზინო კოდეზი](#))

1. ხომ არ გათავისუფლებთ კანონი სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან? დიახ არა

რომელი ნორმა?

მტკიცებულება:

2. ხომ არ ითხოვთ სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან გათავისუფლებას? დიახ არა

რის საფუძველზე?

მტკიცებულება:

3. ხომ არ ითხოვთ სახელმწიფო ბაჟის ოდენობის შემცირებას? დიახ არა

რის საფუძველზე?

მტკიცებულება:

4. ხომ არ ითხოვთ სახელმწიფო ბაჟის გადახდის გადავადებას? დიახ არა

რის საფუძველზე??

მტკიცებულება:

შუამდგომლობები პროცესის სხვა (სასამართლო ან სასამართლოს გარეშე) ხარჯების თაობაზე:

5.

გამოიყენეთ თუ არა, სასამართლოსათვის მომართვამდე, ადმინისტრაციული საჩივრის ერთჯერადად წარდგენის შესაძლებლობა?

დიახ მტკიცებულება:

არა რადგან გასაჩივრებული აქტის თანახმად, ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

თქვენს ინტერესში შედის საქმის მორიგებით დამთავრება. მორიგება წარმოადგენს დავის გადაწყვეტის ყველაზე სწრაფ, ეფექტურ და იაფ საშუალებას. ამასთან, გეძლევათ შესაძლებლობა, თავად განსაზღვროთ დავის შედეგი, ასევე, აღმოფხვრათ კონფლიქტი ერთმანეთს შორის.

სასამართლო სხდომამდე მხარეთა მორიგების შემთხვევაში მხარეები მთლიანად თავისუფლდებიან სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან, ხოლო სასამართლო სხდომაზე მორიგების შემთხვევაში სახელმწიფო ბაჟის ოდენობა ნახევრდება.

მოურიგებლობის ნეგატიური შედეგებია:

- » რთულადგანჭვრეტადი შედეგი;
- » ხანგრძლივი სასამართლო პროცესი;
- » სასამართლო ხარჯები;
- » სასამართლოსგარეშე ხარჯები;
- » ყოველდღიური ხარჯები.

თანახმა ხართ თუ არა, რომ საქმე დამთავროთ მორიგებით?

დიახ მორიგების პირობები:

არა რადგან დავის საგნიდან გამომდინარე შეუძლებელია.

თანახმა ხართ თუ არა, რომ სასამართლომ საქმე განიხილოს ზეპირი მოსმენის გარეშე?

დიახ	☐
არა	☒

რადგან განსახილველი საქმე განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მხარისათვის.

რა დრო დაგჭირდებათ მთავარ სხდომაზე თქვენი პოზიციის დასაბუთებისათვის?

15 წუთი რადგან ეს დრო არის საჭირო მხარის პოზიციის დასაბუთებისათვის.

რამდენ სხდომაში მიგაჩნიათ გონივრულად დავის განხილვის დასრულება?

1 სხდომაში რადგან ერთ სხდომაში დასრულება გონივრულია.

თანახმა ხართ თუ არა, რომ სასამართლომ საქმე განიხილოს დაჩქარებული წესით?

დიახ	☒
არა	☐

რადგან

თქვენ მიერ მითითებულ რომელ მისამართზე ისურვებდით სასამართლო შეტყობინების მიღებას

ძირითად მისამართზე	დროის ოპტიმალური შუალედი:	14:00 - 18:00
--------------------	---------------------------	---------------

თანახმა ხართ თუ არა, რომ წერილობითი მასალები მიიღოთ ელექტრონული ფოსტის მეშვეობით?

დიახ	☒
არა	☐

რადგან

თანდართული საბუთების ნუსხა

1. საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საგზაო დეპარტამენტის უფროსის 2019 წლის 21 აგვისტოს #2-12/11646 განცხადება - 1 ფურცელი;
2. გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ვებ-გვერდზე 2019 წლის 23 აგვისტოს გამოქვეყნებული განცხადება - 1 ფურცელი;
3. მწვანე ალტერნატივას მოსაზრება საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის „აბასთუმნის შემოსავლელი საავტომობილო გზის მშენებლობის პროექტის“ სკოპინგის ანგარიშის თაობაზე - 1 ფურცელი;
4. სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს უფროსის 2019 წლის 4 სექტემბრის #06/12405 წერილი - 1 ფურცელი;
5. გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტის ხელმძღვანელის 2011 წლის 11 სექტემბრის #7652/11 წერილი - 2 ფურცელი;
6. ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტის 2019 წლის 11 სექტემბრის N7692/11 წერილი - 5 ფურცელი;
7. სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტოს 2019 წლის 16 დეკემბრის #4587 წერილი - 4 ფურცელი;
8. სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტოს 2020 წლის 17 თებერვლის N337 წერილი - 1 ფურცელი;
9. გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს 2019 წლის 18 ოქტომბრის N10236/01 წერილი - 2 ფურცელი;
10. დანართი #9 - თავდაცვის სამინისტროს 2019 წლის 23 ოქტომბრის წერილი #MOD 8 I9 01089457 – 1 ფურცელი;
11. დანართი #10 - თავდაცვის სამინისტროს 2020 წლის 20 იანვრის #MOD 1 20 00059218 წერილი - 1 ფურცელი;

12. გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს 2020 წლის 3 თებერვლის განცხადება და 2020 წლის 28 იანვრის #1047/01 წერილი - 3 ფურცელი;
13. გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს 2020 წლის 14 თებერვლის განცხადება და საავტომობილო გზების დეპარტამენტის 4 თებერვლის N 2-12/1352 წერილი - 9 ფურცელი;
14. „ადიგენის მუნიციპალიტეტში საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის აბასთუმნის შემოსავლელი საავტომობილო გზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე სკოპინგის დასკვნის გაცემის შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2020 წლის 6 მარტის #2-208 ბრძანება - 22 ფურცელი;
15. გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს 2020 წლის 23 მარტის N3074/01 წერილი - 1 ფურცელი;
16. ა(ა)იპ „მწვანე ალტერნატივას“ ამონაწერი სამეწარმეო რეესტრიდან - 2 ფურცელი;
17. რწმუნებულებები - 2 ფურცელი;
18. ბაჟის გადახდის დამადასტურებელი ქვითარი - 1 ფურცელი.

ფურცლების საერთო რაოდენობა: 60

სარჩელის ფორმალური გამართულობა

ამ ფორმის შევსებით თქვენ და სასამართლოს მისაღების მოხელე ამოწმებთ სარჩელის ფორმალურ (და არა შინაარსობრივ) მხარეს. გაითვალისწინეთ, რომ ნებისმიერი პირობის დაუცველობა შესაძლოა გახდეს თქვენს სარჩელზე ხარვეზის დადგენისა და შემდგომში მის მიღებაზე უარის თქმის საფუძველი.

	დიახ	არა
1. მითითებულია იმ სასამართლოს დასახელება, რომელშიც შეგაქვთ სარჩელი.	☒	☐
2. მითითებულია თქვენი (მოსარჩელის), თქვენი (მოსარჩელის) წარმომადგენლის და მოპასუხის სახელი, გვარი (სახელწოდება), პირადი (საიდენტიფიკაციო) ნომერი და ძირითადი მისამართი (ფაქტობრივი ადგილსამყოფელი).	☒	☐
3. მითითებულია თქვენი (მოსარჩელის), თქვენი (მოსარჩელის) წარმომადგენლის და მოპასუხის ალტერნატიული მისამართი, სამუშაო ადგილი და სამუშაო ადგილის მისამართი, ტელეფონი, მობილური, ელექტრონული ფოსტა და ფაქსი.	☒	☐
4. მითითებულია სხდომაზე დასაბარებელი პირის სახელი, გვარი, ძირითადი მისამართი, ალტერნატიული მისამართი, სამუშაო ადგილი და სამუშაო ადგილის მისამართი, ტელეფონი, მობილური, ელექტრონული ფოსტა და ფაქსი. მითითებულია საკონტაქტო პირის მონაცემები.	☒	☐
5. მითითებულია დავის საგანი.	☒	☐
6. მითითებულია სარჩელის ფასი.	☒	☐
7. მითითებულია თქვენი (სასარჩელო) მოთხოვნა.	☒	☐
8. მითითებულია სარჩელისათვის თანდართული საბუთების ნუსხა.	☒	☐
9. სარჩელს ერთვის თანდართული საბუთების ნუსხაში მითითებული ყველა დოკუმენტი, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მტკიცებულების წარმოუდგენლობა საპატიო მიზეზითაა გამართლებული.	☒	☐
10. სარჩელს ერთვის სახელმწიფო ბაჟის გადახდის დამადასტურებელი დოკუმენტი ან წარმოდგენილია შუამდგომლობა სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან გათავისუფლების, მისი ოდენობის შემცირების ან გადახდის გადავადების თაობაზე.	☒	☐
11. მითითებულია თქვენი მოსაზრება საქმის ზეპირი მოსმენის გარეშე განხილვის თაობაზე.	☒	☐
12. სარჩელს ერთვის წარმომადგენლის უფლებამოსილების დამადასტურებელი დოკუმენტი (თუ სარჩელი შეაქვს წარმომადგენელს).	☒	☐
13. სარჩელი ხელმოწერილია	☒	☐
14. სარჩელი და თანდართული დოკუმენტები წარმოდგენილია იმდენი ასლით, რამდენიც მოპასუხე	☒	☐

მხოლოდ სასამართლო მოხმარებისთვის

სარჩელი ფორმალურად გამართულია:	სარჩელი ფორმალურად არაა გამართული:	ხელმოწერა	სახელი და გვარი
☐	☐ პუნქტების ჩამონათვალი		

გთხოვთ, გაითვალისწინოთ!

სასამართლოში საქმის განხილვა მიმდინარეობს თანასწორობისა და შეჯიბრებითობის პრინციპის საფუძველზე _ თქვენ გეკისრებათ როგორც ფაქტების მითითების, ასევე მათი დამტკიცების ტვირთი. საქმის საბოლოო შედეგი დამოკიდებულია იმაზე, თუ როგორ დაასაბუთებთ თქვენს პოზიციას და რომელი მტკიცებულებით დაადასტურებთ მათ ანუ წარმატებას განაპირობებს თქვენი პროფესიონალიზმი და თქვენს მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებები.

ჩემი (ჩემი მარწმუნებლის) ცოდნის, ინფორმირებულობისა და რწმენის საუკეთესო გამოვლინებით, ამ ფორმაში ფაქტები მივუთითე სრული სახით და ისინი შეესაბამება სინამდვილეს. ვაცნობიერებ, თუ რა შედეგთან არის დაკავშირებული მონაცემების არასწორი ან/და არასრული მითითება.

	ა(ა)იპ „მწვანე ალტერნატივას“ ადმასრულებელი დირექტორი ნინო გუჯარაიძე	21 აპრილი, 2020
--	---	-----------------

ხელმოწერა

ხელმომწერის სახელი და გვარი

შევსების თარიღი

შევსებული ფორმა შეგიძლიათ ჩააბაროთ სასამართლოს კანცელარიის (მისაღების) მოხელეს ან გამოაგზავნოთ ფოსტის მეშვეობით. სასამართლოს კანცელარია (მისაღები) მუშაობს 09:30-დან 17:00 საათამდე, ორშაბათიდან პარასკევის ჩათვლით.